

ZAZACADA GEÇMİŞ ZAMANDA NESNEYE GÖRE ÇEKİMLEME

1.Zazacada geçmiş zamanda fiil nesneye göre çekimlenir

Görülen geçmiş zaman	Duyulan geçmiş zaman
To ez pers kerd on	To ez pers kerd on
Mı tı pers kerda a	Mı tı pers kerda a
Ey a pers kerde e	Ey a pers kerda a
Aye o pers kerd	Aye o pers kerdo
Ma şıma pers kerdê	Ma şıma pers kerdê
Înan ma pers kerdîme	Înan ma pers kerdîme
Şıma ê pers kerdî	Şıma ê pers kerdê

2.Zazacada nesne çekiminde 3.kişi zamirleri haricindekiler gizli nesne olarak kullanılmaz.

Yani 3.kişi zamirleri dışındakiler cümlede kullanılmadan sadece fiile şahıs eki eklenerek yapılan çekimleme bunlar için söz konusu değildir.

Görülen geçmiş zaman			
Nesneli kullanım		Gizli nesne	
To ez pers kerd on	>	To pers kerd on	(olmaz)
Mı ti pers kerda a	>	Mı pers kerda a	(olmaz)
Ma şıma pers kerd ê	>	Ma pers kerd ê	(olmaz)
Şıma ma pers kerd îme	>	Şıma pers kerd îme	(olmaz)

Duyululan geçmiş zaman			
Nesneli kullanım		Nesnesiz kullanım	
To ez pers kerd on	>	To pers kerd on	(olmaz)
Mı ti pers kerda a	>	Mı pers kerda a	(olmaz)
Ma şıma pers kerd ê	>	Ma pers kerd ê	(olmaz)
Şıma ma pers kerd îme	>	Şıma pers kerd îme	(olmaz)

Gizli nesne

3.Zazacada nesne zamir kullanılmadan çekimleme 3.kişi çekim ekleri ile yapılabilir. Bu sayede fiile kişi ekleri eklenerek yapılan çekimlemede de hangi nesneden bahsedildiği anlaşılır.

Görülen geçmiş zaman	
Nesneli kullanım	Gizli nesne
Aye o pers kerd Ey a pers kerde Şıma ê pers kerdî	Aye pers kerd Ey pers kerde Şıma pers kerdî

Duyulan geçmiş zaman	
Nesneli kullanım	Gizli nesne
Aye o pers kerdo Ey a pers kerda Şıma ê pers kerdê	Aye pers kerdo Ey pers kerda Şıma pers kerdê

Herhangi bir şey

4.Zazacada nesnenin ne olduğu bilinmiyor yani önceki konuşmada bahsedilmemişse dolayısıyla herhangi birşeyden bahsedilirken fiil 3.eril tekime göre çekimlenir.Yine nesne zamiri kullanılmadan da bu yapılabilir.

Herhangi bir şey	
Görülen geçmiş zaman	
Nesneli kullanım	Gizli nesne
Ma o pers kerd	Ma pers kerd

Herhangi bir şey	
Duyulan geçmiş zaman	
Nesneli kullanım	Gizli nesne
Ma o pers kerd o	Ma pers kerd o

Bağlamsal gizli nesne

5.Zazacada daha önceki konuşma esnasında adı geçmiş bir isim yada 3.kişi zamirinden bahsedilirken cümlede nesne zamir yada bu isim kullanılmadan fiil çekimlenebilir.Dolayısıyla hakkında konuşulan isim yada zamir bir anlamda gizli nesne olarak kullanılmış olur.Konuşmanın kime yönelik oluşturulduğu fiildeki çekim eki ve daha önceki konuşmayla ortak bağlamsal ilişki kurmasından belli olur.

Görülen geçmiş zaman	
Nesneli kullanım	Bağlamsal Gizli nesne
Aye o pers kerd	Aye pers kerd
Ey a pers kerde	Ey pers kerde
Şıma ê pers kerdî	Şıma pers kerdî

Duyulan geçmiş zaman	
Nesneli kullanım	Bağlamsal Gizli nesne
Aye o pers kerdo	Aye pers kerdo
Ey a pers kerda	Ey pers kerda
Şıma ê pers kerdê	Şıma pers kerdê

Görülen geçmiş zaman			
Nesneli kullanım		Bağlamsal Gizli nesne	
Aye ali pers kerd	>	Aye pers kerd	(Kam? Ali)
Ey roşana pers kerde	>	Ey pers kerde	(Kam?Roşana)
Şıma ali û roşana pers kerdî	>	Şıma pers kerdî	(Kam?Ali û Roşana)

Duyulan geçmiş zaman			
Nesneli kullanım		Bağlamsal Gizli nesne	
Aye ali pers kerdo	>	Aye pers kerdo	(Kam? Ali)
Ey roşana pers kerda	>	Ey pers kerda	(Kam?Roşana)
Şıma ali û roşana pers kerdê	>	Şıma pers kerdê	(Kam?Ali û Roşana)